

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480

Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr. 579 A/2005

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ	
REGISTRATURA GENERALĂ	
4324	01-07-2005
Nr...../.....	

Domnului NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

SENATUL ROMÂNIEI
CABINET
SECRETAR GENERAL
Nr. <i>1153</i>
Data <i>1.07.2005</i>

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale vă înaintăm, alăturat, copia sesizării formulate de 28 senatori referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru reglementarea situației juridice a bunurilor care au aparținut fostului suveran al României, Mihai I.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la 8 iulie 2005, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la 13 iulie 2005.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE
Ioan Vido
Prof. univ. dr. IOAN VIDO

*Grupurile parlamentare
ale Partidului România Mare și Partidului Social-Democrat
din Senat*

30 iunie 2005

Către,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DOMNULUI PREȘEDINTE PROF.UNIV.DR. IOAN VIDA

Subsemnații, senatori menționați în Anexă, reprezentând Grupurile Parlamentare ale Partidului România Mare și Partidului Social-Democrat, cu semnăturile personale, în baza **art.146 lit. a din Constituție**, în continuare, formulează următoarea

SESIZARE

asupra neconstituționalității Legii pentru reglementarea situației juridice a unor bunuri care au aparținut fostului suveran al României, Mihai I.

Apreciem că legea prezintă grave vicii de constituționalitate, asupra cărora parlamentarii partidelor România Mare și Social Democrat au atras atenția încă din faza de adoptare a acestui proiect, au formulat amendamente de substanță, care au fost însă în totalitate respinse, fiind admise doar acele amendamente formulate de reprezentanții puterii, care nu sunt de natură să aducă modificări esențiale, cu efect de aducere a legii pe făgașul Constituției, dimpotrivă, reușesc performanța de a conferi un caracter și mai contrar literei și spiritului legii fundamentale, după cum vom avea prilejul să argumentăm.

DISPOZIȚII CONSTITUȚIONALE ÎNCĂLCATE

Apreciem că legea contravine următoarelor prevederi constituționale: **art. 1 alin. (3)**, care proclamă România stat de drept, în care, printre valorile declarate supreme și garantate se regăsesc **demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor și dreptatea**; **art. 1 alin. (2)** potrivit căruia *forma de guvernământ a statului român este republica*; **art. 4 alin. (2)** care prevede că *România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială*; **art. 16 alin. (1) și (2)** potrivit cărora *cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări. Nimeni nu este mai presus de lege*; **art. 44 alin., (1)** potrivit căruia *dreptul de proprietate este garantat și proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular*; **art. 136 alin. (4)** conform căruia *bunurile proprietatea publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrarea regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică*; **art. 137 (2)** potrivit căruia *moneda națională este leul*.

ARGUMENTE CARE SUSȚIN NECONSTITUȚIONALITATEA LEGII

I. Încălcarea art.1. alin. (3) art. 44 alin. (1) și (2) din Constituția revizuită și republicată

1. Obiectul de reglementare a legii, astfel cum rezultă din titlul ei, îl reprezintă situația juridică a bunurilor care au aparținut fostului suveran al României. Precizăm că, în urma admiterii unui amendament, acest titlu și implicit obiectul au fost modificate, ele vizând reglementarea unor bunuri care au aparținut fostului suveran.

Precizăm încă de la început că textul face referire la *bunuri care au aparținut fostului suveran* și nu *bunuri care au fost proprietatea fostului suveran*. Apreciem că nu este vorba despre o simplă diferență terminologică, inițiatorul a evitat pur și simplu să facă referire expresă la faptul că bunurile respective au fost proprietatea fostului suveran, dat fiind faptul că unele din aceste bunuri vizate de reglementare au aparținut domeniului coroanei, iar domeniul coroanei era proprietatea publică a statului și nu proprietatea privată a fostului suveran. Ne fiind proprietatea privată a fostului suveran, acesta nu era îndreptățit să le revendice și să le redobândească în natură sau să pretindă și respectiv să i se acorde despăgubiri pentru ele.

Din aceste considerente, este evident că legea încalcă dreptul de proprietate al statului și proprietatea privată a acestuia, care sunt garantate de lege la fel ca și dreptul și proprietatea oricărui alt subiect de drept, respectiv articolul 44 alin. (1) și (2).

Se încalcă de asemenea articolul 1 alin. (3) care așează printre valorile fundamentale demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor și dreptatea.

Admițând că fostul suveran era îndreptățit să pretindă anumite bunuri, în natură sau echivalent, nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că și alți cetățeni ai statului român au avut proprietăți confiscate sau expropriate. În mod firesc și ei sunt îndreptății la reparații, numai că doar pentru fostul suveran se crează un regim special, ceea ce apreciem că încalcă una din valorile supreme și garantate, dreptatea. Constituția conferă una asemenea statut tuturor drepturilor și libertăților cetățenilor, nu doar celor ale fostului suveran, astfel încât apreciem că și sub acest aspect articolul 1 alin. (3) este încălcat.

II. Încălcarea articolului 1 alin. (2) coroborat cu articolul 1 alin. (3) și art. 44 alin. (1) și (2) din Constituția revizuită și republicată

Potrivit acestui text constituțional, *forma de guvernământ în România este republica*. Articolul 4 litera a) fraza a doua din lege, fac vorbire despre *Principesa Margareta și Principele Radu*.

Într-un stat republican, nu există titluri nobiliare și neexistând, neputând fi recunoscute în limbajul constituțional, ele nici nu pot fi folosite într-un text de lege. Ca să nu mai vorbim despre faptul că este de notorietate faptul că fostul suveran are și alți copii, alți moștenitori, și că, dintre toți, doar unuia din copii, respectiv doar fiicei sale Margareta i-a fost recunoscut un asemenea drept, ca și soțului acesteia. Nu înțelegem ce rațiuni l-au determinat pe fostul suveran să-i excludă de la acest drept pe ceilalți copii ai lui și ce rațiuni a avut în vedere legiuitorul atunci când a recunoscut dreptul doar pentru unul din copiii fostului suveran și soțul acesteia, iar legiuitorul nu ne ajută cu nimic, nici măcar prin expunerea de motive. Toți copiii fostului suveran au calitatea de moștenitori rezervatari, iar excluderea de la succesiune sau de la anumite drepturi care derivă din aceasta se poate face în condiții expres determinate de Codul civil român. De aceea apreciem că s-a încălcat în acest mod și articolul 1 alin. (3) în ceea ce privește dreptatea, ca valoare supremă și garantată.

Oricum, apreciem că legiuitorul nu era îndreptățit să confere anumite drepturi și privilegii doar pentru unii din moștenitorii fostului

suveran, făcând o selecție arbitrară și nelegitimă. Pe lângă acest aspect, a fost afectat și dreptul de proprietate al statului, nu doar prin restituirea către fostul suveran a unor bunuri la care acesta nu era îndreptățit, ci și prin recunoașterea unor privilegii pentru persoane care nu au nici o calitate, limitând astfel în mod nejustificat prerogativele dreptului de proprietate pentru stat.

I. Încălcarea articolelor 4 alin. (2) și 16 alin. (1) și (2) din Constituția revizuită și republicată

Articolul 4 instituie principiul **nediscriminării** pe nici un criteriu, iar **articolul 16** proclamă **egalitatea tuturor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări, și interzice ca cineva să fie mai presus de lege.**

Prin întreg conținutul legii, prin care se crează un regim privilegiat pentru fostul suveran și o parte din familia acestuia, se încalcă principiile constituționale ale nediscriminării pe criteriu de origine socială și se creează privilegii doar în considerațiunea unor cetățeni ai statului român, ceea ce apreciem că, acest context, nu este permis.

II. Încălcarea articolului 136 alin. (4)

Potrivit acestui text constituțional, **proprietatea publică este inalienabilă.**

Prin **articolul 3** din lege, **Vila Cavaleri, este declarată ca aparținând domeniului public al statului. Aparținând domeniului public, ea este inalienabilă, în conformitate cu articolul 136 alin. (4) din Constituție. Cu toate acestea, ea este scoasă din domeniul public, este trecută în domeniul privat al statului și este retrocedată în natură fostului suveran.**

Apreciem că, procedându-se astfel, se golește de conținut norma constituțională și vom ajunge ca statul român să nu mai aibă proprietate publică, pentru că toate astfel de bunuri vor fi trecute din proprietatea publică în cea privată a statului și apoi restituite în natură. De altfel, un asemenea efect se întrevide deja prin legea privind reforma în domeniul proprietății, al justiției și unele măsuri adiacente, asupra căreia și-a angajat recent guvernul răspunderea.

Prin **articolul 4** din lege, se conferă un **drept de folosință gratuită** pentru fostul suveran și o parte a familiei sale, asupra unor bunuri din domeniul public. Este vorba despre palatul Elisabeta, Castelul Peleş, Peleşor și Foişor.

Potrivit articolului 136 alin. (4) teza a doua, *bunurile proprietate publică pot fi date în folosința gratuită doar instituțiilor de utilitate publică.*

Considerăm că **fostul suveran și o parte a familiei acestuia nu reprezintă o instituție de utilitate publică, de aceea nu puteau primi în folosință gratuită bunuri proprietate publică a statului român. Ele puteau cel mult să fie închiriate fostului suveran, motiv pentru care este evidentă încălcarea articolului 136 alin. (4) teza finală.**

III. Încălcarea articolului 137 alin. (2) din Constituție.

Prin articolul (2) alin. (1) din lege, *se aprobă plata unor despăgubiri bănești în sumă de 30 milioane Euro.* Potrivit articolului 137 alin. (2), **moneda națională este leul.** Sintagma de **monedă națională** evocă moneda în care pot să fie efectuate plățile pe teritoriul statului român, fiind interzisă utilizarea unei alte monede, în condițiile actuale. În acest mod, **legea încalcă articolul 137 alin. (2) din Constituție.** Teza a doua recunoaște *posibilitatea ca moneda națională să fie înlocuită cu cea a Uniunii Europene, dar o asemenea posibilitate subzistă numai în condițiile aderării României la Uniunea Europeană, moment care nu s-a consumat încă.*

Se mai pune o problemă, care nu este dezlegată prin lege: **cum s-a ajuns la această sumă de 30 000 000 Euro? Ce calcule s-au făcut? Cum a fost ea stabilită?** Apreciem că era o **obligatie minimală a inițiatorului să explice măcar în expunerea de motive, dar și în conținutul legii, cum s-a ajuns la această sumă.** Pentru că excludem posibilitatea ca ea să fi fost negociată ca la piață. Considerăm că averea statului român nu poate să fie supusă unui regim de tarabă, cum se pare că s-a întâmplat cu legea de față, iar autoritățile statului român au datoria legală și morală să adopte legi care să respecte astfel de exigențe, transparența deciziilor pe care le iau.

CONCLUZII

Argumentele invocate determină concluzia că **avem de-a face cu o lege neconstituțională, în integralitatea sa. Ea consacra un regim privilegiat pentru un subiect de drept, ceea ce atrage discriminarea altor subiecte de drept aflate într-o situație juridică identică sau similară.**

În condițiile în care în fiecare zi auzim că se mai măresc anumite taxe și impozite, se inventează noi astfel de obligații financiare, se diminuează surse de venituri, a acorda, unui singur subiect de drept, cu titlu de despăgubire, fabuloasa sumă de 30 milioane Euro, apreciem că este o măsură legislativă cu caracter neconstituțional, care nu poate să fie acceptată. Sunt atâția cetățeni ai României care au fost deportați, care au

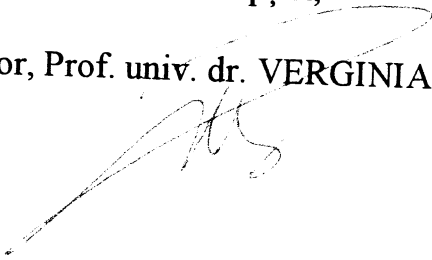
fost supuși prigoanelor comuniste, care nu au bani nici să-și hrănească familiile și inițiatorul își permite să-i ignore pe toți și să despăgubească doar pe unul dintre ei.

De aceea, **în principal** solicităm instanței să **declare neconstituțională legea în integralitatea ei**. **În subsidiar**, în condițiile în care Curtea Constituțională va respinge această cerere, solicităm acesteia să **declare neconstituționale dispozițiile din lege care intră în conflict cu normele constituționale evocate**.

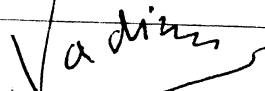

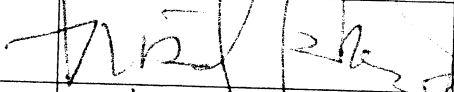

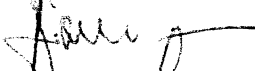

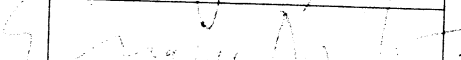

Anexăm prezentei lista cu semnatarii sesizării de neconstituționalitate.

Pentru semnatarii excepției,

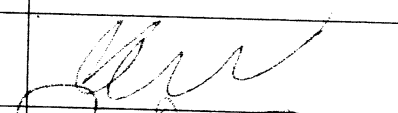
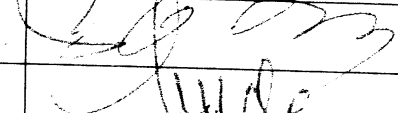
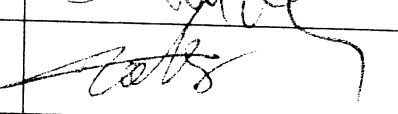
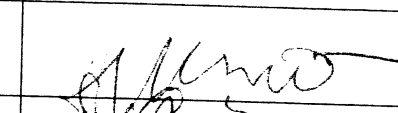
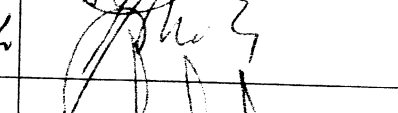
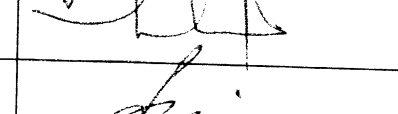
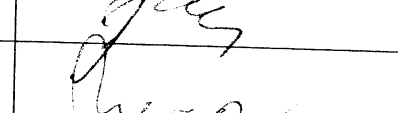
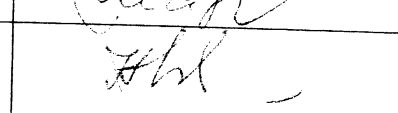
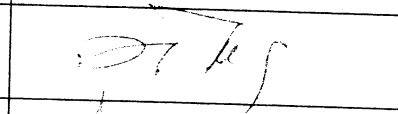
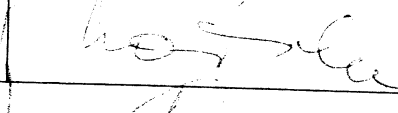
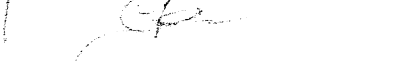

Senator, Prof. univ. dr. VERGINIA VEDINAȘ

**Lista cu semnatura parlamentarilor privind sesizarea de
neconstituționalitate asupra proiectului de Lege pentru reglementarea
situației juridice a bunurilor care au aparținut fostului suveran al
României**

Nr. Crt.	Numele și prenumele	Semnătura
1.	Corneliu Vadim Tudor	
2.	Ardelean Aurel	
3.	Bindea Liviu-Doru	
4.	Dina Carol	
5.	Dinescu Valentin	
6.	Duca Viorel Senior	
7.	Dumitrescu Gheorghe Viorel	
8.	Funar Gheorghe	
9.	Găucan Constantin	
10.	Ilașcu Ilie	
11.	Iorga Nicolae	
12.	Loghin Irina	
13.	Mihăescu Eugen	
14.	Moisuc Viorica Georgeta Pompilia	
15.	Petrescu Ilie	

Nr. Crt.	Numele și prenumele	Semnătura
16.	Stan Petru	
17.	Tănăsescu Claudiu	
18.	Ungheanu Mihai	
19.	Vedinaș Virginia	
20.	Jozovan Antonie	
21.	Don Iosif Valeriu	
22.	Mihail Lupoi	
23.	Suvăreanu Aurel	
24.	Neapre Stilian	
25.	Don Floreanu	
26.	Tomca I.R.	
27.	NOVCLAN TRAIAN	
28.	Ion Rădulescu	

T a b e l